

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2873/2025
13.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Татјане Ђурица и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници по тужби малолетне тужиле АА, чији је законски заступник мајка ББ из ..., чији је пуномоћник Србољуб Илић, адвокат у ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Александар Павловић, адвокат у ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 607/24 од 07.11.2024. године, у седници већа одржаној 13.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог, **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 607/24 од 07.11.2024. године и пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П2 21/24 од 05.06.2024. године, и предмет се **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Основни суд у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци је донео пресуду П2 21/24 дана 05.06.2024. године, којом је констатовао да усваја тужбени захтев и обавезао туженог да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне тужиле плаћа по 25% од пензије почев од 01.01.2024. године па убудуће док наведена обавеза буде постојала или док се ова одлука не измени и то тако што ће РФ ПИО Филијала Смедерево наведени износ одбијати од пензије коју остварује тужени и уплаћивати на рачун законског заступника малолетне тужиле ББ из ..., па се на тај начин мења пресуда Основног суда у Смедереву судска јединица у Смедеревској Паланци П2 156/10 од 16.03.2010. године, и решио да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Београду је донео пресуду Гж2 607/24 дана 07.11.2024. године којом је одбио као неосноване жалбе тужиле и туженог и потврдио пресуду Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П2 21/24 од 05.06.2024. године, и одбио захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио дозвољену и благовремену ревизију, којом пресуду побија по свим законом дозвољеним основима.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... 10/2023 – др закон) и закључио да је ревизија туженог основана.

Према разлозима првостепене пресуде, пресудом Основног суда у Смедереву, Судска јединица у Смедеревској Паланци П2 156/10 од 16.03.2010. године, тужени је као отац обавезан да на име доприноса за издржавање малолетне ћерке, овде тужиље, плаћа месечно по 25% од зараде коју је тада остваривао као радник, ... у Неспорно је међу странкама да је туженом престао радни однос због одласка у пензију 31.12.2023. године, што се утврђује и према решењу РФ ПИО од 06.02.2024. године. Тужиља је поднела тужбу јер је тужени од одласка у пензију престао да плаћа допринос за издржавање. Тужени је оспорио тужбени захтев наводећи да није у могућности да плаћа тражени износ, да је у обавези да финансира ... студије старијој ћерки, па је за сада у могућности да плаћа износ од 12.000,00 до 14.000,00 динара. Према исказу законског заступника малолетне тужиље, тужени је док је био у радном односу редовно извршавао своју обавезу да доприноси издржавању малолетне тужиље по пресуди, тако да је месечно исплаћивао од 18.000,00 до 20.000,00 динара. Према исказу законске заступнице тужиље, износ од око 14.000,00 динара, колико је тужени сада спреман да плаћа, је прениско опредељен, јер иако законска заступница тужиље остварује примања од око 100.000,00 динара, као учитељица, свакодневни трошкови малолетне тужиље не би били подмирени износом који је тужени спреман да плаћа. Наведено је и мишљење стручног тима Центра за социјални рад Смедеревска Паланка од 23.05.2024. године, којим се потврђују наводи странака. На основу тако изнетих разлога, позивом на одредбу члана 266. Породичног закона, првостепени суд је уверења да је тужени у могућности да плаћа тражени износ на име издржавања имајући у виду да је износ пензије коју остварује нижи од плате коју је остваривао до 31.12.2023. године, што по тражењу малолетне тужиље представља и нижи износ од досадашњег износа који је тужени као отац доприносио њеном издржавању док је био у радном односу.

Другостепени суд, искључиво на основу напред наведених разлога првостепене пресуде, образлаже да је првостепена пресуда правилна, донета на основу довољних и јасних разлога које у свему прихвата као правилне. Другостепени суд сматра да је првостепени суд водио рачуна о уобичајеним потребама малолетне тужиље као примаоца издржавања и руководио се најбољим интересом малолетног детета, да је правилно утврдио могућности туженог као даваоца издржавања, да је првостепени суд правилно ценио и чињеницу да је тужени у могућности да плаћа тражени износ на име издржавања имајући у виду да је износ пензије коју остварује нижи од плате коју је остваривао до 31.12.2003. године, што је, по тражењу малолетне тужиље, нижи износ од оног досадашњег износа којим је доприносио издржавању тужиље док је био у радном односу. Уз то, тужени је у обавези да активира све своје могућности и улаже додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства за издржавање детета. Очењује да је правилно првостепени суд одредио да ће износ 25% од пензије бити

довољан да у складу са најбољим интересом детета обезбеди њен несметани психофизички развој и напредак.

Ревидент у ревизији истиче да су судови пропустили да примене одредбе члана 68. и члана 160. Породичног закона, без образложења због чега би свакодневни трошкови малолетне тужиље остали неподмирени износом који је тужени спреман да плаћа, да тужени није имао никаквих прихода због одласка у пензију неколико месеци, затим о потребама тужиље и о могућностима другог даваоца издржавања, њене мајке, као и обавезама туженог да доприноси издржавању и своје друге, сада пунолетне ћерке која је на редовном школовању.

Врховни суд оцењује да су наводи ревизије основани.

У овом поступку одлучује се о промени висине издржавања одређивањем у проценту од пензије као редовног месечног новчаног примања туженог, дужника издржавања, за коју висину издржавања судови наводе да је нижа од зараде у време доношења правноснажне пресуде чија измена се тражи. Одлучивање по овом тужбеном захтеву изискује да се утврде сви чиниоци од утицаја на висину обавезе у новонасталим околностима, применом одредаба члана 160. до 162, у вези са чланом 164. Породичног закона. То се пре свега односи на утврђивање потреба повериоца, малолетне тужиље. Од доношења претходне правноснажне пресуде којом је била одређена висина доприноса туженог у њеном издржавању, Основног суда у Смедереву, Судска јединица у Смедеревској Паланци П2 156/10 од 16.03.2010. године, прошао је дуг временски период, 14 година, за које време су се околности промениле и с обзиром на узраст и прилике и потребе детета. Према стању у списима предмета, из садржине наведене пресуде којом је претходно била утврђена висина доприноса издржавања туженог, ни тада нису биле утврђене потребе тужиље као повериоца, већ се тужени сагласио са траженим износом. И у овом поступку изостало је утврђивање потреба малолетне тужиље као повериоца, при чему се како је наведено у одредби члана 160. став 1. Породичног закона, води рачуна и о минималној суми издржавања као полазној основи. Могућности дужника издржавања, о којима суд такође мора водити рачуна као критеријуму одређивања издржавања према одредби члана 160. став 1. и 3. Породичног закона, зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивања издржавања, које такође нису утврђене у разлозима првостепене и другостепене пресуде. Осим туженог оца, дужник издржавања је и мајка тужиље, па се и о њеном доприносу издржавању и подмиривању потреба малолетне тужиље као повериоца издржавања такође мора водити рачуна. Уз све то, на шта основано ревидент указује, према одредби члана 162. став 3. Породичног закона, пошто је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за тужиљу какав ужива родитељ дужник издржавања. О овоме су такође изостали разлози.

Све наведено, од значаја за утврђивање висине издржавања као обавезе туженог дужника издржавања малолетне тужиље, је изостало.

Због свега изнетог, за сада се не може прихватити за правилну правноснажна пресуда донета у другом степену о висини издржавања малолетне тужиље од стране

туженог. Како је због погрешне примене материјалног права изостало потребно чињенично стање, Врховни суд је применом одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку укинуо другостепену и првостепену пресуду и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

**Председник већа-судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић